

عملکرد دولت آمریکا در غرب آسیا از منظر
حقوق بشر و بشر دوستانه (مجموعه مقالات)

جلد ۳

سازمان بسیج اساتید کشور

بهار ۱۳۹۶

عنوان و نام پدیدآور:	عملکرد دولت آمریکا در غرب آسیا از منظر حقوق بشر و بشردوستانه (مجموعه مقالات) / زیر نظر سهراب صلاحی؛ [برگزارکننده] سازمان بسیج اساتید کشور، بنیاد صیانت از حقوق شهروندی.
مشخصات نشر:	تهران: پژواک عدالت
مشخصات ظاهری:	ج ۳
شابک:	۸۷۹-۰۰۶-۳۴۵۷۹-۲
یادداشت:	کتاب حاضر مقالات "همایش بین‌المللی عملکرد دولت آمریکا در غرب آسیا از منظر حقوق بشر و بشر دوستانه" می باشد.
موضوع:	ایالات متحده -- روابط خارجی -- خاورمیانه
موضوع:	حقوق بشر -- ایالات متحده -- سیاست دولت -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع:	Human rights -- United States -- Government policy -- Addresses, essays, lectures
رده بندی دیویی:	۳۷۹۰/۳۲۳
رده بنای کنگر:	۹۹۵CJ / الف ۵۸ص ۸ ۶۹۳۱
بناسه افزوده:	صلاحی، سهراب، ۱۳۴۱ - ناظر
سرشناسه:	همایش بین‌المللی عملکرد دولت آمریکا در غرب آسیا از منظر حقوق بشر و بشر دوستانه America International Conference on the government's in West Asia performance in the field of human rights and humanitarian law
شناسه افزوده:	زمان بسیج اساتید دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی
شناسه افزوده:	سازمان بسیج اساتید، بنیاد صیانت از حقوق شهروندی
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
شماره کتابشناسی ملی:	۲۰۰۹۹۶۴

عملکرد دولت آمریکا در غرب آسیا از منظر حقوق بشر و بشر دوستانه (مجموعه مقالات)

کاری از سازمان بسیج اساتید با همکاری بنیاد صیانت از حقوق شهروندی

زیر نظر: دکتر سهراب صلاحی

دبیر علمی: دکتر عباسعلی کدخدایی

دبیر اجرایی: دکتر علی بهادری جهرمی

اعضاء شورای علمی به ترتیب حروف الفبا

دکتر فؤاد ایزدی استادیار دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران

دکتر علی بهادری جهرمی مدرس دانشکده معارف اسلامی و حقوق دانشگاه امام صادق علیه السلام

دکتر خیرالله پروین استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

دکتر توکل حبیب‌زاده دانشیار دانشکده معارف اسلامی و حقوق دانشگاه امام صادق علیه السلام

دکتر مرتضی شهبازی‌نیا دانشیار دانشکده حقوق دانشگاه تربیت مدرس

دکتر علیرضا صدرا دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

دکتر سهراب صلاحی استادیار گروه حقوق دانشگاه امام حسین علیه السلام

دکتر عباسعلی کدخدایی استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

دکتر سیدفضل‌الله موسوی استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

صفحه آرای: حمیده قاسمی

ناشر: تهران، پژواک عدالت

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

شماره ثبت: ۱۰۰۰۰۰۱۴۱

جلد سوم

آمریکا و تروریسم

فهرست (مقالات به ترتیب حروف الفبای نویسندگان مسئول)

۹ مقدمه

عدالت زیر تیغ نبرد علیه تروریسم: حملات تروریستی یازدهم
سپتامبر ۲۰۰۱ و رونمایی آمریکا از نسخه نوین حقوق بشر

سید رضا افتخاری

۱۱

برخی پیامدهای انسانی مقابله با تروریسم: مورد پژوهی عملکرد
آمریکا پس از حملات ۱۱ سپتامبر

حیدر پیری، ناصر سیدابراهیمی

۳۱

شد و بررسی قتل هدفمند در رویه ایالات متحده آمریکا در پرتو
حقوق بین الملل

مهدی حاتمی

۴۲

بررسی تروریسم دولتی آمریکا و تأثیر استراتژی آن کشور بر امنیت
کشورهای حوزه خلیج فارس و خاورمیانه از منظر حقوق بین الملل

لیلا رئیسی، جعفر حیدر قلی زاده

۶۷

آمریکا و فروش تجهیزات نظامی: دولت بحرین نقض موازین
بین المللی و مسئولیت مبتنی بر همدستی

مرتضی زارعی

۹۳

داعش و مسئولیت دولت آمریکا در حمایت از گروه های تروریستی

مرتضی عبدی، تیمور زمانی

۱۱۵

کاربرد هواپیمای بدون سرنشین و نقض حقوق بشر آمریکا در
پاکستان

ارسلان قربانی شیخ نشین، مهدی احمدی، خیراله اکبری

۱۳۳

بررسی حقوقی توسل به ترور هدفمند توسط ایالات متحده آمریکا
در پرتو قوانین و مقررات حقوق بین‌الملل

علی محمد دوست

۱۴۹

رعایت حقوق بشردوستانه در مقابله با تروریسم توسط آمریکا
خدیجه مرادی، محمدنبی احمدی

۱۷۳

نقض حریم هوایی کشورهای اسلامی توسط پهپادهای آمریکایی،
از منظر حقوق بین‌الملل

یاسر مکرمی قرطاول

۱۹۷

چکیده علمی مقالات

۲۲۵

چکیده انگلیسی مقالات

۲۳۵

منطقه خاورمیانه و به ویژه حوزه خلیج فارس به دلیل موقعیت استراتژیک و در برداشتن منابع و منافع اقتصادی و سیاسی سرشار آن همواره مورد طمع‌ورزی قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای بوده است. سابقه تاریخی جنگ‌افروزی این قدرت‌ها را دوران جنگ‌های جهانی و نقض اصل بی‌طرفی کشورهای منطقه از جمله کشور ایران از سوی دول متفقین به این سو، تا جنگ‌های خلیج فارس و اشغال عراق و افغانستان و مداخلات خونین در بحرین، یمن و سوریه می‌توان پی گرفت.

در این میان، نقض اصول بنیادین حقوق بین‌الملل از سوی دولت آمریکا به عنوان مدعی برقراری نظام نوین جهانی و داعیه‌دار گفتمان حقوق بشر در خور تأمل بیشتری است. دولت ایالات متحده پس از وقایع پر از ابهام یازدهم سپتامبر، به دو کشور افغانستان و عراق لشکرکشی کرده و این دو کشور را رسماً به اشغال خود در آورد. بررسی وقایع روی داده در دوران اشغالگری ایالات متحده و ارزیابی مسئولیت این دولت اشغالگر از حوزه‌های مغفول مانده ادبیات حقوق بین‌الملل معاصر بوده است. دولت آمریکا با اعلام جنگ جهانی علیه تروریسم جنگی بی‌حد و مرز را علیه عواملی که بعضاً خود زمانی تحت حمایت این دولت بوده‌اند، صورت داده و در این مسیر از عرف، بسیاری اصول حقوق بین‌الملل از جمله قواعد حقوق بشر و حقوق بشردوستانه بین‌المللی را نادیده انگاشته است. در واقع، دولت آمریکا در نبرد موسوم به جنگ علیه تروریسم نه از رنودیدن مرزهای بین‌المللی و تجاوز به حاکمیت و تمامیت سرزمینی کشورهای دیگر، بلکه از مسئولیت قلمداد کردن نیروهایی که تروریست می‌خوانند از مقررات ژنو ابایی داشته است.

این رویه در نحوه مواجهه این دولت با برخی انقلاب‌های مردمی در سطح منطقه همچون انقلاب مردمی در بحرین و لیبی یا در رویکرد آمریکا نسبت به اقدامات تروریستی و ضدانسانی گروه‌های تروریستی و تکفیری در سوریه و پاکستان و میانمار، استمرار داشته که قابلیت بررسی و مطالعه جدی دارد.

با توجه به امپراتوری رسانه‌ای جهان سلطه، نقض‌های فاحش حقوق بشر و حقوق بشردوستانه بین‌المللی از سوی دولت‌های غربی به ویژه ایالات متحده کمتر بازتاب یافته و کشورهایی که از این اقدامات متحمل ضررهای بسیاری شده‌اند نتوانسته‌اند چه در سطح رسانه و در سطح سیاسی و حقوقی در مجامع بین‌المللی توفیق چندانی بیابند. همین امر، ضرورت فعال‌سازی دیپلماسی عمومی و ارائه راهکارهای حقوقی برای به چالش کشاندن رویکردهای غیرقانونی قدرت‌های غربی به ویژه آمریکا را آشکار می‌سازد. هدف از برگزاری

همایش بین‌المللی «عملکرد دولت امریکا در پرتو حقوق بشر و حقوق بشر دوستانه در منطقه» گام برداشتن در راستای این امر مهم و انسان‌دوستانه و تعمیق اندیشه‌های حقوقی بر پایه گفت‌وگو و عدالت بود.

در این راستا، فراخوان مقالات در سه محور: امریکا و حقوق بشر، امریکا و حقوق بشر دوستانه و امریکا و تروریسم که هر سه محور به بررسی عملکرد دولت امریکا از منظر حقوقی در منطقه غرب آسیا یا خاورمیانه اختصاص داشت، از جامعه علمی و دانشگاهی کشور، برت گرفت و مقالات متعددی به دبیرخانه همایش ارائه شد.

مقالات رسال شده طی سه مرحله مورد ارزیابی اساتید قرار گرفته و مقالات پذیرفته شده در این مجموعه به چاپ رسید. لازم به ذکر است ترتیب قرارگرفتن مقالات در هر فصل به ترتیب حروف الفبای نویسندگان مقالات بوده و تقدم و تأخر ارتباطی با نمرات دریافت شده در مراحل ارزیابی ندارد. همچنین از برخی از نویسندگان بیش از یک مقاله مورد پذیرش قرار گرفت که آنها یکی از این مقالات در مجموعه مقالات به چاپ رسیده است. در پایان لازم است از کلیه اساتید، همکاران و دست‌اندرکاران همایش و آماده سازی مجموعه مقالات به ویژه آقایان محمد رضا بنارزاده، محمدجواد جایز، مهدی شیرازی آقاگلی، دکتر حسین خلف رضایی و همکاران بخش‌های مختلف همکار در همایش و اعضای محترم شورای علمی و داوران مقالات تشکر و قدردانی به عمل آید.

سهراب صلاحی

رئیس همایش